

A VÁROS

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMÜVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Főszerkesztő:

DR. K. TÓTH MIHÁLY

tanácsnok.

Felelős szerkesztő:

KONCZ ÁKOS

főleváltáros, tb. tanácsnok.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona

Egyes szám ára 20 fillér.

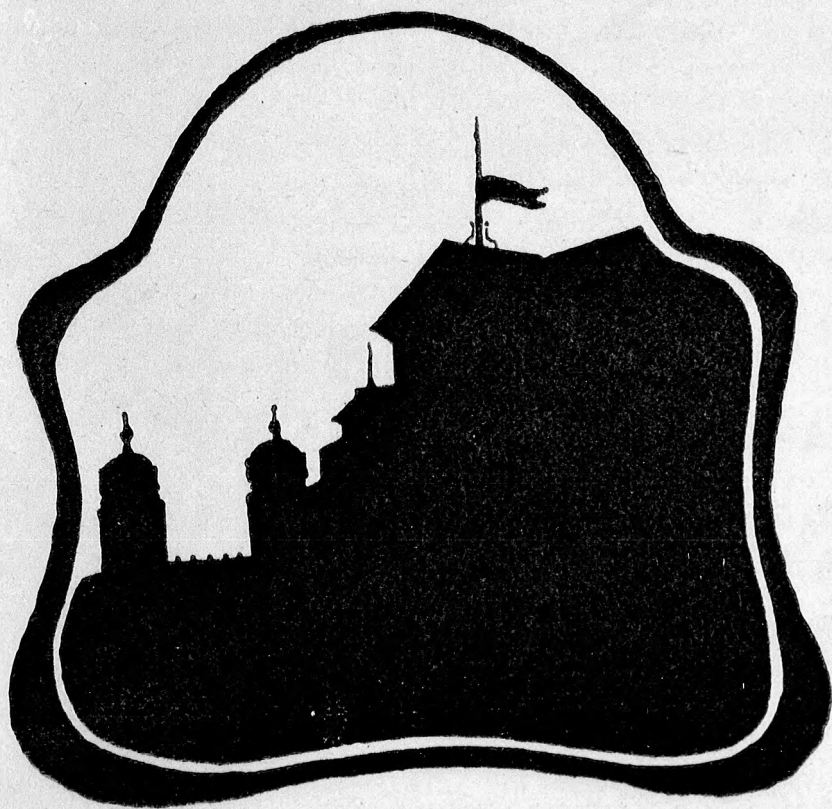

Megjelenik minden hó 1-én
és 15-ik napján.

SZERKESZTŐSÉG:

Városház, földszint 8. Ide kérjük a kéz-
iratokat.

KIADÓMIVÁLTAL: Városi könyvnyomda-vállalat irodája, mely az elő-
fizetési díjakat és hirdetéseket felveszi.

Kiadótulajdonos: Debreczen szab. királyi város könyvnyomda-vállalata.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre. . . . 6 kor.
Egyes szám 20 fillér.

Megjelenik minden hó
1-ső és 15-ik napján.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városháza, földszint 8. szám.
Ide kérjük a kéziratokat.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
Irodája. Ide küldendők az elő-
fizetési díjak és hirdetések.

== KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMÜVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY. ==

Főszerkesztő: Dr. K. TÓTH MIHÁLY tanácsnok. ♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS főlevéltáros, tb. tanácsnok.

Társadalmunk szívéhez.

Irta: **Koncz Ákos.**

Megnehezült az idők járása felettünk!

Véreinket harcba szólította a királyi szó és a nemzeti becsület.

Fiaink, szívükben a király és haza iránti hűséggel, szent lelkesedéssel sorakoznak a kibontott zászlók alá és milliók szive dobban össze abban a reményben, hogy ez a részünkről igazságos hadjárat győzelemmel fog végződni!

Él még a magyarok Istene és együtt lesz nemzetével, mely vérzivatarok között nőtt nagygyá, hatalmassá és félistenek módjára küzdött mindig, valahányszor a hazát, a trónt és nemzeti becsületet kellett megmenteni . . .

Nem a hódítás vágya, nem a nagyhatalmi terjeszkedés viszi nemzetünket a harc mezejére . . .

Ártatlan vér hullását bosszulja meg, a megsértett nemzeti önérzet ad kezébe fegyvert . . .

És megy előre rendületlenül, kezében az Igazság pallosával, mellyel lesújt azokra, kik életére törnek, dicsőségét akarják megtépni és akik megsebzették az egész monarchia lelkét, mikor a leendő uralkodó-párt istentelen, pokoli kezekkel meggyilkolták.

Bizunk a hadak Istenében, hogy a mi vitéz hadseregünknek mennydörgő vihar lesz a szekere, a villámok lesznek ostorai és a halál futára . . .

Hiszünk abban, hogy ez az igazságos háboru hadseregünk dicsőségének utja lesz és a művelt világ megkoszoruzza azt a hatalmas szövetséget, mely a királygyilkosok és bombavetőök átkos munkájának további pusztítását meggátolja . . .

A háboru borzalmi előtt állunk . . . Fiaink, véreink itt hagyják otthonukat, boldogságos családi fészket, feleségüket, gyermekeiket, édes szülőiket . . . Elmennek arra a mezőre, mely sok vérvirágot fog teremni . . . De ezen mezőn a dicsőség virága is meg fog teremni azon millió és millió áldás nyomán, mely vitéz fiainkat elkiséri az Istenben vetett bizalom útjára . . .

És a nehéz idők óráiban vegyük szerető gondjainkba azokat, akiknek hozzátartozói a hadviselés fárasztó útjára léptek, azokat, akik kenyérkereső nélkül maradtak és könnyes szemekkel, ajkukon égbeszálló imával várják vissza szeretteiket . . . boldogságukat . . . életüket . . . mindenüket . . . Tettekben nyilvánuljon meg irántuk érzett részvétünk és szeretetünk. Nyissuk meg necsak vigasztalásra kész szívünket, hanem erszényünket is, nehogy a sötét szükség teljesen világtalanná tegye amugy is elkomorodott, butól, bánattól beárnyékolt lelküket. Gazdag és szegény egyaránt tegye le aranyát és filléreit a behívottak családját segítő akció oltárára és dobbanjanak össze a szívek abban a fenséges érzésben, mely könnyeket szárit, a szűkölködőnek kenyeret ad és a kétségbeesett, a sors vihara által megtépétt lelkeket megvigasztalja . . .

A szeretet ezer és ezer alakban tudja éreztetni a szenvedőkkel kincseit . . . És a szeretet ezen ezer alaku megnyilatkozása ma nem erény, hanem hazafias kötelesség, amely alól aki kitér, az nem a dicsőséges magyar föld talajából született.

Debreczen sz. kir. város társadalma évszázadok tanúsága szerint a kulturának és az emberszeretetnek fenkölt lelkü apostola volt. Éppen azért vétkeznénk ezen társadalom nagy és érző szíve ellen, ha csak egy pillanatra is kételkednénk ezen viharokat jósló napokban, hogy szeretetének hatalmas erejével *mint egy ember* nem áll a főispán ur által indított segítő akcióba.

Ismerjük a magyar nép dalvirágos, hős lelkét, cselekvő szeretetben soha el nem fáradó társadalmunk szívet és tudjuk, valljuk és rendületlen konfessziója hitünknek, hogy városunk nemes társadalma nemcsak imádkozni fog azokért, akiket a hazafias kötelesség fegyverre szólított és azokért, akik kenyérkereső nélkül maradtak, hanem ez utóbbiak ügyét lelkébe veszi és adományával enyhíteni fogja csillagtalán éjszakájuk sötétségét.

Isten áldása legyen minden adakozón és egy nemzet szeretete és hálája szálljon fejükre

Debreczen és a háboru.

A városi tanács az élelmiszer-uzsorások ellen.

Debreczen város tanácsa a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Hirdetmény.

A mozgósítás elrendelése következtében behívott katonák élelmezéséről való gondoskodás folytán az élelmiszerek kereslete hirtelen nagy mértékben emelkedett.

Bár az élelmiszerek mennyisége az emelkedett keresletet is képes kellőképen kielégíteni, mégis ezen alkalmat egyes árusítók a közönség kizsákmányolására igyekeznek kihasználni és az árakat indokolatlanul emelik.

A hatóság teljes igyekezetével azon működik, hogy az élelmiszer-uzsorát megakadályozza s azok ellen, akik ezt elkövetik, a legszigorubb megtorló intézkedéseket fogja alkalmazni.

Erről a városi tanács a közönséget azzal értesíti, hogy az élelmiszerek árusításánál tapasztalt visszaéléseket a rendőrfőkapitányságnál jelentse be.

Debreczen, 1914. évi augusztus hó 3-án.

A városi tanács.

A kereskedelmi és iparkamara e héten az érdekeltség különböző szakképviselőivel több értekezletet fog tartani az élelmiszer-uzsora tárgyában s a hatósági ármegállapításokra vonatkozó javaslatait az értekezletek megállapításaira tekintettei fogja megtenni.

Betegápolókat keresnek.

Kovács József polgármester betegápolók és ápolónők jelentkezésére a következő fölhívást bocsátotta ki:

Fölhívás a város közönségéhez!

A kir. Belügyminiszter Urnak a mozgósítással kapcsolatos közegészségi intézkedések megtétele tárgyában hozzám intézett rendelete folytán felhívom a hatóságunk területén működő magánorvosok, képzett betegápolók és ápolónők, ugyszintén fertőtlenítő tanfolyamot végzett egyéneket, hogy az esetben, ha akár lakóhelyükön, akár máshol megfelelő térítés ellenében szolgálatot hajlandók teljesíteni, személyesen vagy levélben dr. Tüdök Kálmán városi tiszti főorvosnál (Battány-utca 12. sz.) jelentkezzenek.

Debreczen, 1914 augusztus 4.

Kovács József,
polgármester.

Szünetel a vasuti forgalom.

Domahidy Elemér főispán ma a következőkről értesítette Kovács József polgármestert a közönség tájékoztatása végett:

A m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének értesítése szerint az általános mozgósítás folytán a mozgósítás 3-ik napjától annak 6-ik napjáig, vagyis folyó hó 6-ától 10-éig a vonalakon a polgári áruk felvétele és szállítása szünetelni fog.

A mozgósítás 6-ik napjától, vagyis folyó hó 10-étől kezdve pedig az állomásokon kifüggesztett hirdetmények szerint közlekedő helyi vonatokkal a hirdetményben felsorolt küldemények szállíthatók.

A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Ur utasította az üzletvezetőségeket: gondoskodjanak arról, hogy amennyiben valamely nagyobb város élelmezése és tüzelő anyaggal való ellátása érdekében a mozgósítás 6-ik napja előtt, tehát oly időben, amikor a helyi vonatok még nem közlekednek, elodázhatatlanul szükséges volna valamely élelmi cikk, vagy tüzelő anyagnak a szállítása, vagy amennyiben a fenti érdekből a helyi vonatok közlekedési idejében más cikkeknek (pl. gabona, só, örmény, cukor, tűzifa, szén) szállítása szükséges volna, mint amely cikkek az említett hirdetmény szerint felvehetőek és szállítandók, azok szállítása kivételesen a lehetőségig teljesíttessék.

Erre a város közönsége figyelmét azzal hívom fel, hogy ilyen kivételes szállítások engedélyezése iránt — lehetőleg jó előre — a polgármesteri hivatalhoz forduljon. A megkeresésen világosan meg kell jelölni a feladási és rendeltetési állomás nevét, az áru megnevezését és mennyiségét. A polgármesteri hivatal fogja e kérvényeket az üzletvezetőséghez juttatni, mely azokat soron kívül fogja elintézni és a kívánásokat az érdekelt vonal katonai igénybe vételéhez képest lehetőleg teljesíteni.

A segítő bizottság fölhívása.

A behívott katonák visszamaradt családtagjainak segélyezésére alakult bizottság kéri azon hölgyeket és urakat, akik a gyűjtésre vállalkoztak, hogy e hó 5-én, szerdán délelőtt fél 12 órakor a vármegyeház disztermében jelenjenek meg. Ez alkalommal veszik át a gyűjtő-iveket és kapják meg a további utasításokat. Csütörtökön, e hó 6-án az egész városban megkezdődik a humanizmus jegyében munkáját a segélyző bizottság.

Az intéző-bizottság ezuttal kéri a nemeslelkű közönséget, hogy amennyiben természetbeni adományával akarja a háboruba behívott katonák családtagjainak nehéz helyzetét enyhíteni, úgy erről a vezetőséget értesíteni kegyes-

kedjük. Az adományok elszállíttatásáról a vezetőség gondoskodni fog.

Az utlevelek kiadása.

A belügyminiszter ma a következő rendeletet bocsátotta ki az utlevelek és a kivándorlás ügyében:

A m. kir. minisztérium a f. évi 5735—M. E. számú rendeletével a magyar szent korona országainak egész területére kiterjesztette az 5473. M. E. szám alatt kiadott azon rendeletnek a hatályát, amelylyel az utlevél kiállításának joga a belügyminiszter hatáskörébe utaltatott.

Ehhez képest az utlevél-kilátás joga polgármester ur hatósága alá tartozó város területén is további rendelkezésig a városi rendőrkapitány hatásköréből kivételt és a belügyminiszternek hatáskörébe utaltatott.

Ezen rendelet nem érinti az 1914. évi 70,000 B. M. számú rendelet 6., 8., 10., 11. paragrafusában az utlevelek kiállítására vonatkozóan előirt eljárást.

Nehogy azonban egyesek, az elől idézett miniszteri rendelet téves értelmezése folytán az utlevelek kiállítása iránt közvetlenül a belügyminiszterhez forduljanak, felhívom polgármester urat, hogy hatósága területén a legmegfelelőbbnek mutakozó módon azonnal közhírré tegye, hogy az utlevél iránti kérelmek, a folyamodók saját érdekében, ezidőszerint is közvetlenül az 1904. évi 70,000 B. M. számú rendelet 6. paragrafusában foglaltaknak megfelelően terjesztendők elő.

Végül felhívom polgármester urat, hogy az utlevél iránti kérelmeket a már idézett 1914. évi 70,000 B. M. számú rendeletben előirtaknak megfelelően felszerelve, minden esetben véleményes jelentés kíséretében hozzám terjessze fel.

Budapest, 1914. évi augusztus 1-én.

A miniszter helyett:

Horváth Emil,
államtitkár.

A liszt sütőképessége és az 1913-ik évi buza.

Irta: **Vadász Emil**, városi gazdasági felügyelő.

Régen ismert dolog, hogy az időjárásnak a buza és más gabonaneműek minőségére nagy befolyása van és hogy meleg, száraz nyári években a buza nagyobb sikértartalma és aczélosabb lesz; míg ellenben, ha a tenyészidő alatt állandó a hűvös, esős időjárás, úgy a sikértartalom felére is csökkenhet és ezzel együtt a liszt sütőképessége lényegesen megromlik.

A meteorologusok a Nagymagyaralföldön 130 év óta nem jegyezték fel az 1913-ik évhez ha-

sonló hűvös és esős nyarat. Ugy látszik, ezzel van okozati összefüggésben, hogy ez évben tömérdek olyan panasz és peres eset merült fel országszerte, melynek tárgyát a forgalomba hozott lisztnek silánysága és kenyérsütésre alkalmatlan volta képezte. Rendőrségünk is több esetben — az orvosi szakértő véleménye alapján — a rozszul sült kenyér miatt a pékeket büntette meg szigorúan; legujabban pedig a mostani válságos időben, egy, itt nálunk történt komolyabb jelentőségű eset terelte erre a dologra a figyelmet.

Éppen ez utóbbi által indítva, azt hiszem, a köznek teszünk vele köteles szolgálatot, ha azoknak a kutatásoknak, — melyeket erre vonatkozólag az illetékes szakemberek végeztek, — eredményét minél szélesebb körben részletesen ismertté tenni igyekezünk, hogy egyrészt a peres esetek helyesebben legyenek elbírálhatók, másrészt a meglévő ilyen hibás liszt- és gabonakészletek megfelelő pékipari művelettel felhasználhatóvá váljanak; ami a mai válságos háborus időben a közéletmezés szempontjából nem csekély fontossággal bír.

Hogy az időjárásnak a liszt sütőképességére milyen nagy befolyása van, azt Le Clerc, az amerikai kísérleti állomás igazgatója, kísérletileg bizonyította be. Ő ugyanis Kansas államból hozatott búzát és termő földet déli Dakotába és azt tapasztalta, hogy míg a kansasi buza eredeti termőhelyén 20% proteint és 100% acéloságot mutatott, addig ugyanezen buza termése a hűvös, esős Dakotában (Kansasból hozatott földben termelve) csak 10% sikért tartalmazott és csak 13% acélos szem volt közötté.

Dr. Kossutány Tamás a budapesti országos Chemiai-intézet igazgatója az 1913. évi magyar búzákat és az ezekből készült lisztet tette alapos vizsgálat tárgyává és mintegy 76 különböző vidékről szerzett mintát vett vegyelemzés alá. Ezen buza és rozsz mintákból készült lisztek sütőképességét is tanulmányozva, arra a tapasztalatra jutott, hogy az 1913-ik évben termelt magyar búzáknak protein, illetve siker tartalma a hűvös és nedves időjárás folytán nemcsak lényegesen csökkent, hanem annak minősége az előző évek terméséhez mérten rosszabbodott, úgy hogy ezeket a lisztet csak bizonyos pékipari fogásokkal lehet élvezhető kenyérré feldolgozni.

A kedvezőtlen időjárás káros befolyását még egy másik körülmény is lényegesen fokozza: ugyanis ilyen esős időben a buza- vagy rozszszem a keresztekben újra meg újra megázik, kiszáradni nem képes és ha mesterséges szárítással romlását elég korán meg nem akadályozzuk, úgy hogy a gabonaszemben a csirázást megelőző vegyi és élettani folyamatok bizonyos mértékben túlhaladtak, akkor a mesterséges kiszáritással már a gabona meg nem javítható. Az ilyen gaboná-

ből bármilyen gondos mesterséges szárítással és legtökéletesebb műörléssel sem lehet kifogástalan kenyérnek való lisztet készíteni. Tudva van ugyanis, hogy a buzaszem nedvességet vesz fel és ha egyidejűleg levegőt és meleget kap, belsejében életfolyamatok indulnak meg, melyek bizonyos erjanyagok (encimek) hatása folytán vegyi átalakulásokat eredményeznek. Ugyanis a buzaszemből keletkező új növény számára, mely míg gyökerei és levelei ki nem fejlődtek, táplálkozásra képtelen: a magban leraktározott tartalék tápanyagok oldhatókká válnak, hogy a gyorsan fejlődő csira és gyökérke sejtjei abból táplálkozhassanak. Ilyen tartalék tápanyagok a buzaszem belsejét kitöltő keményítő szemcsék és a kerületi részein felhalmozott protein anyagok: a sikér, amelyek együtt a lisztet adják.

Azon kell tehát a gazdának igyekezni, hogy nedves gabonáját minél előbb kiszáritsa és ezáltal ezeknek a lisztet szolgáltató anyagoknak felbomlását idejében megakadályozza. Ma már nagyobb uradalmakban alkalmas gépekkel és szárító eljárásokkal igyekeznek ezt a célt elérni. A szárítás módjának azonban a buza nedvességi állapotához kell alkalmazkodni. Ha már a szem belseje egészen át van nedvesedve, vagy az esős idő miatt meg sem száradhatott, akkor 40—45° Celsiusnál magasabb hőmérsék mellett szárítani nem szabad, mert a buzaszemben az oldott fehérjék megalvadnak (coagulálnak), a sikér elveszti duzzadó képességét és az ilyen buzából vagy rozsból örlött lisztből jó kenyeret sütni nem lehet.

A nedvesség különösen hamar megrontja a rozst, ami abból meggyarázható meg, hogy a rozs ha nedvességet kap, már igen alacsony hőmérsékelnél: +1 vagy 2 Celsius foknál csirázni kezd és magasabb hőmérsékelnél gyorsan megindulnak benne a vegyi átalakulások, már akkor, mielőtt még a magon a csira nagyon feltünővé válnék.

A vegyvizsgálatok kimutatták azt is, hogy a hűvös, nedves időjárású évben termelt buzában az enzimek koncentráltabbak és ez a tulajdonság bizonyos határon túl a sikér duzzadó képességét rontja, ennek következtében a liszt kevésbé kiadós lesz és az abból gyurt tészta gázfogó képessége a legkisebb fokra száll alá.

Ha már most az évjárat következtében különben is kevés és rosszabb minőségű sikér tartalommal bíró buza vagy rozs a nedvesség miatt is többé-kevésbé szenved, akkor az ilyen gabonából készült lisztből, még a legjobb felszerelésű kenyérgyárakban is csak bizonyos fogásokkal lehet élvezhető kenyeret készíteni.

Különösen nagy nehézséget támaszt a hibás rozs-liszt feldolgozása, melyből magában használva, a leggondosabb kidolgozás és legszakavatottabb sütés mellett is hasznavehetetlen kenyér

készül; mint ahogy arról legutóbbi alkalommal meggyőződünk. A kifogásolt kenyerek külső alakja nem árulta el hibás voltukat, egészen jól meg voltak kelve, de miután a hibás lisztben levő megromlott sikér a tésztának gáztartó képességet nem tudott adni: a tésztából a sütes alkalmával keletkezett szénsav, a felső héj alatt felfúvódott nagy hólyagban gyűlt össze, a kenyér fenék-részén pedig a tészta tömör, ragacsos gyurmává esett össze és így az egész sütemény teljesen élvezhetetlenné vált.

Az ilyen lisztet emberi táplálékul alkalmatlannak nyilvánítani ennek dacára sem lehet, mert nem a tápértéke kifogásolható, hanem inkább a sütőképessége. Miután pedig következhetnek olyan idők, amikor nem válogathatunk a kenyérnekvalóban: jó lesz figyelembe venni azokat a gyakorlati tanácsokat, melyeket az országos kémiai intézet a sütési kísérletek után az ilyen lisztek feldolgozására adott. Az ilyen gyenge erőtlen rozs-liszteket 30—40% 4-es 5-ös számú barna buza-liszttel kell szitálás közben jól felkeverve feldolgozni, a tésztához sok és idős kovászt használjunk és a sütést óvatosan végézzük, t. i. nem túl forró kemencében és a bevető nyílást nem szabad nyitogatni. Este kezdjük a kovász készítését és pedig a feldolgozandó liszt egy harmadrészevel; egész éjjel meleg helyen betakarva álljon a tészta. Másnap reggel a többi kétharmadrész liszttel bedagasztjuk, amely munkára nagy gond fordítandó és végül a késő délutáni órákban bevetjük a helyesen kifutott kemencébe.

Egy pékmester igen jó eredményt ért el az ilyen hibás liszt feldolgozásával a következő eljárás mellett: vett a tésztához 70% prima I.-a. számú rozs lisztet, 30% 6-os számú buza lisztet, a rendes mennyiségnél jóval nagyobb adag kovászt, a szükséges mennyiségű liszttel feldolgozva, mint kovászt 18 óráig állani hagyta és csak azután dolgozta fel a többi liszttel. A viz adagolással ilyenkor óvatosan kell bánni, sok vizet ne adjunk hozzá.

Nyilván való tehát mindezekből, hogy hasonló eseteknél nem lehet fentartás nélkül a malmoknak vagy a pékmestereknek hibájául róni fel a rossz kenyeret, mert annak okai sok esetben az időjárás mostohaságában vagy abban keresendők, hogy a buza vagy rozs nem volt kellő időben kiszáritva.

Az országos kémiai intézetnél tovább folynak a már eddig is érdekes eredményeket adó kísérletek abban az irányban, hogy miképp lehetne egy szerkesztendő integrál műszer segítségével a liszt sütőképességének gyakorlati értékét is megállapítani és pékipari szempontból való minősítését okszerű alpra fektetni.

A debreczeni vonatok hadi menetrendje.

A hadi állapotokra való tekintettel a magyar államvasutak debreczeni üzletvezetősége korlátozta a vonatok számát és csökkentette a távolságot, amelyen az új beosztás szerint a vonatok közlekednek. A változás *augusztus hó 9-én lép életbe. Az eddigi rendes járatok csak szerdán éjfélig tartattak üzemben, azontul augusztus 9-ig nem lesz rendes vonatindulás.*

Az új menetrend a következő:

255. számú vonat *Debreczen—Püspökladány* végállomás. Debreczenből indul délután 5 óra 54 perckor, Püspökladányba érkezik 8 óra 38 perckor. Püspökladányból indul reggel 4 óra 27 perckor, Debreczenbe érkezik 7 óra 37 perckor.

3624. számú vonat *Debreczen—Érmihályfalva* végállomás. Debreczenből indul délután 5 óra 37 perckor, Érmihályfalvára érkezik 8 óra 14 perckor. Érmihályfalváról indul reggel 4 óra 57 perckor, Debreczenbe érkezik 7 óra 27 perckor.

6604. számú vonat *Debreczen—Nyíregyháza* végállomás. Debreczenből indul délután 6 óra 32 perckor, Nyíregyházára érkezik 9 óra 42 perckor. Nyíregyházáról indul éjjel 1 óra 43 perckor, Debreczenbe érkezik 4 óra 53 perckor.

3104, és 3118. számú vonatok *Debreczen—Nagyvárad* végállomás. Debreczenből indul éjjel 2 óra 52 perckor és délután 4 óra 45 perckor, Nagyváradra érkezik reggel 7 óra 36 perckor és este 9 óra 6 perckor. Nagyváradról indul éjjel 2 óra 14 perckor és délután 4 óra 40 perckor, Debreczenbe érkezik reggel 7 órakor és este 9 óra 9 perckor.

3218. számú vonat *Debreczen—Füzesabony* végállomás. Debreczenből indul nappal 4 óra 20 perckor, Füzesabonyba érkezik 8 óra 44 perckor. Füzesabonyból indul délben 12 óra 43 perckor, Debreczenbe érkezik 5 óra 01 perckor.

4614. számú vonat *Debreczen—Nagyléta* végállomás. Debreczenből indul délután 2 óra 42 perckor, Nagylétára érkezik 4 óra 11 perckor. Nagylétáról indul reggel 5 óra 59 perckor, Debreczenbe érkezik 7 óra 27 perckor.

Az államvasutak üzletvezetősége megjegyzi, hogy ezen vonalokon *csakis harmadosztályú jegyek* adhatnak ki.

Hirdetéseket

„A Város“ részére felvesz
a kiadóhivatal

Kossuth-utca, Városház épület.

MIRROVAG.

A háboru és a Debreczeni Protestáns Lap.

Sokszor hallottuk és orvosi könyvekben olvastuk, hogy a kánikulai hőség egyes emberek agyát felizgatja. — Ezen tapasztalatunkat megerősíti a *Debreczeni Protestáns Lap* legutóbbi számának „A háboru“ c. napihire, mely a háborus idő mozgalmáról emlékezik meg.

Eloolvastuk a hirt és csodálkozunk annak *kulturátlan hangján és minden egyes szaván*. Először is ilyen hangon nem szokás írni akkor, midőn szelid, csendesítő, megnyugtató beszédre és írásra van szükség. Ez kétszeres kötelessége egy olyan lapnak, melynek a *szeretetet* kell szolgálni és nem méltatlanul támadni.

Csodálkoztunk azon, hogy mi jogon támadja a Debreczeni Protestáns Lap hírvető írója ilyen hangon a tanácsot és ennek fejét: a polgármestert. Hiszen úgy a tanács, mint a polgármester megtette és megtészi kötelességét a nehéz napokban és a legbecsületesebb igyekezettel állott segítségére, szolgálatára azoknak, akik bevonultak a hívó szóra. Miben és hol hiányzott a tanács bölcsesége? Az utcai torlódás el nem háritásában talán. Látott már a Debreczeni Protestáns Lap várost, amelyben ne állana be néhány napi embertorlódás, ha harmincezer lélek összegyülekezik az ország minden részéből? Vajjon *Krassón* nem volt torlódás, mikor a *Debreczeni Protestáns Lap szerkesztőjét* az Úr nevében elbocsátották hivei? Pedig ott nem a hadsereget mozgósították, csak a nagytiszteletű szerkesztő ur mozgósította önmagát egy diszesebb hivatalra.

Hogy pedig milyen bölcseséggel adminisztrálja a városi tanács és a polgármester a várost, ennek megítélésével ne fárassza magát a *Debreczeni Protestáns Lap* bölcsesége. Kiki maradjon a maga mesterségénél, miként az meg vagyon írva *Apelles* vargájának históriájában.

És végül ne avatkozzék a *Debreczeni Protestáns Lap* a város belső ügyeibe, mert ez nem hivatása. Vagy ha már abban a tévhitben él, hogy mindenhez ért, legalább legyen írásában *simaság, és igazság*, mert ezek illenek az egyházi tollhoz és nem a guny és gyermekes élcelődés.

— A közigazgatási bizottság f. hónap 5-én tartotta meg rendes ülését, melyen a szakelőadók beterjesztették jelentésüket. Az ülés kezdetén Domahidy Elemér főispán a következőket mondotta:

„Ezen bizottság soha izgalmasabb napokban nem tartott tanácskozást, mint a mai napon. Köztudomású dolog, hogy mindnyájunk figyelmét egy gondolat köti le, a nyughatatlanság nyomasztó érzése, hogy miképpen fog végződni az akció,

mely reánk kényszerített, s amely elől kitérni semmiképpen sem lehetett. — Erős bizalmunk és szilárd reményünk az igazságos Isten mindenható kegyelmében és oltalmában van, hogy a mi méltányos és jogos érdekeink minden nagy vér és gazdasági kár nélkül megmenthetők és azok megoldhatók lehetnek. Ezen súlyos viszonyok közepette azonban fontos közügyeinket elodázatlanul ne hagyjuk, s azért, ha csak a leg-minimálisabb térre szoríthatatik is közügyeink intézése, mégis azt gondolom, hogy azon teendőinket, melyeknek el nem intézése hátrányokat okozhatna, vegyük tárgyalás alá s ezért szívesen üdvözlöm a bizottság megjelent tagjait s az ülést megnyitom“. A bizottság ezután áttért a napirendre.

— **A segítő bizottság ülése.** A behívott katonák hátrahagyott családtagjai segélyezése érdekében — mint tudjuk — tiszteletreméltó mozgalmat indított meg *Domahidy Elemér* főispánunk, ki gyújtó szavával, tetterős kézzel és nemesen érző szívvvel vette gondjaiba ezen nemes, családmentő akciót. Az elnöklete alatt álló bizottság ez uton is tudatja a nagy közönséggel, hogy folyó hó 6-án megkezdte a gyűjtést az egész város területén. Kéri egyben az adakozó közönségét, hogy adományait csakis azon gyűjtő bizottsági tagoknak adják át, akik a főispáni pecséttel ellátott gyűjtőívet felmutatják. A gyűjtő bizottság a főispáni titkári hivatalban számol el a gyűjtéssel.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** augusztus 3-án volt munkás kínálat: Asztalos 3, ács 5, bádogos 1, cipész és csizmadia 2, gazdasági munkavezető 1, gépész 6, gyári munkás 9, lakatos 4, mezőgazdasági napszámos 9, mezőgazdasági cseléd 1, napszámos nők 4, szabó 4, kocsi- és kerékgyártó 5, üzleti alkalmazott 5, összesen 71. Munkás kereslet: motorkezelő gépész 5, mezőgazdasági cseléd 1, molnár 1, vasesztergályos 1, géplakatos 3. Összesen 11. Augusztus hó 4-én: Munkás kínálat: Asztalos 5, bádogos 2, cipész és csizmadia 1, gépész 1, gyári munkás 2, kovács 1, kőműves 2, lakatos 3, mezőgazdasági napszámos 5, napszámos nők 13, szabó 1, üzleti alkalmazott 5, szerelő 1, vasesztergályos 2, festő és mázoló 1, összesen 46. Munkás kereslet: Motorkezelő gépész 2, molnár 2, vasesztergályos 1, összesen 5. — A Népiroda munkásközvetítési osztálya munkások és munkaadók jelentkezéseit naponként elfogadja és nyilván-

tartja — teljesen díjtalanul — a Mezőrendőrkapitányságnál (Csapó-utca 15. Telefon 100. sz.) levő helyiségében. Hivatalos órák délelőtt 7—9 és délután 5—7 óra között. Vagyovtalan emberek bármely ügyes-bajos dolgaiban ingyen tanácsot nyújt a városházán (kapu alatt balról) levő helyiségében délután 6—7 óra közötti időben.

Debreczen sz. kir. város Tanácsától.

1922—914.

Súlyos eskór (epilepsia) betegségben szenvedő, magát Szigeti Imrének, anyját Kocsis Zsuzsánnának, nagyanyját Kocsis Erzsébetnek mondó 18—20 év körüli egyén tévedt 1911. év november havában a városunk határterületéhez tartozó belső-ohati bér gazdaságba, ahonnan a mátai biztosi hivatal utján városunk szegényházában helyeztetett el. Nevezett egyén betegsége miatt sem atyja nevét bemondani, sem a születése helyére, korára nézve felvilágosítást adni nem képes, az ezen irányban folytatott nyomozások eredményre nem vezettek.

Kérjük ennelfogva Cimet, hogy szóban levő egyén kilétét és hozzátartozóit hatósága területén nyomozni s az eredményt velünk folyó év augusztus hó 30-ig közölni sziveskedjék.

Debreczen, 1914 junius hó 23-án.

Kovács József,
polgármester.

Debreczen sz. kir. város
könyvnyomda-vállalata
Debreczen, városház épület.

~~~~~

Készít mindenféle nyomdai munkákat
a legegyszerűbbtől a legdíszesebb
kivitelig, jutányos árak mellett.

IFJ. BARTHA ISTVÁN
DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 35.

KÖVEZŐ-MESTER ÉS
UT-ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ

Elvállal kocsíutak, gyalogjárdák, udvarok, kapubejáratok kiburkolását terméskövel, kockakövel vagy téglával, vidéken is. Költségvetéssel szívesen szolgálók. — Telefon 785. szám

